

Fokszámeloszlás Additív Fitnesszel rendelkező Preferential Attachment Gráfokban

Ferenczi Dávid

December 16, 2020

Motiváció

Képzeljünk el egy iskolai osztályt, ahová minden nap egy új gyerek érkezik, és elkezd a többiekkel barátkozni.

Motiváció

Képzeljünk el egy iskolai osztályt, ahová minden nap egy új gyerek érkezik, és elkezd a többiekkel barátkozni.

Mit mondhatunk az egyes gyerekek barátainak a számáról, ahogy az osztály létszáma egyre csak nő?

Motiváció

Képzeljünk el egy iskolai osztályt, ahová minden nap egy új gyerek érkezik, és elkezd a többiekkel barátkozni.

Mit mondhatunk az egyes gyerekek barátainak a számáról, ahogy az osztály létszáma egyre csak nő?

Kell valamit mondanunk az új gyerek barátkozási preferenciáira, hogy ezt a kérdést egyáltalán tárgyalni tudjuk.

Preferential Attachment Gráfok

Legyenek n_0, m_0 természetes, nem nulla számok, és vegyünk egy n_0 csúccsal és m_0 éllel rendelkező gráfot. Legyen továbbá minden $1 \leq i \leq n_0$ számra $\deg(i)$ az i -edik csúcs befoka, valamint egy m tetszőleges természetes szám. Vegyünk a gráfhoz egy új pontot, és kössük hozzá a korábbi csúcsokhoz m éllel, úgy hogy az alábbi szabály érvényes:

$$\mathbb{P}(v(n+1), v(i) \in E(G)) = \frac{\deg(i)}{E_{G_n}}.$$

Preferential Attachment Gráfok

Legyenek n_0, m_0 természetes, nem nulla számok, és vegyünk egy n_0 csúccsal és m_0 éllel rendelkező gráfot. Legyen továbbá minden $1 \leq i \leq n_0$ számra $\deg(i)$ az i -edik csúcs befoka, valamint egy m tetszőleges természetes szám. Vegyünk a gráfhoz egy új pontot, és kössük hozzá a korábbi csúcsokhoz m éllel, úgy hogy az alábbi szabály érvényes:

$$\mathbb{P}(v(n+1), v(i) \in E(G)) = \frac{\deg(i)}{E_{G_n}}.$$

Megjegyzés

Ez csupán a peremeloszlás, pontosítani kell.

Preferential Attachment Gráfok

Legyenek n_0, m_0 természetes, nem nulla számok, és vegyünk egy n_0 csúccsal és m_0 éllel rendelkező gráfot. Legyen továbbá minden $1 \leq i \leq n_0$ számra $\deg(i)$ az i -edik csúcs befoka, valamint egy m tetszőleges természetes szám. Vegyünk a gráfhoz egy új pontot, és kössük hozzá a korábbi csúcsokhoz m éllel, úgy hogy az alábbi szabály érvényes:

$$\mathbb{P}(v(n+1), v(i) \in E(G)) = \frac{\deg(i)}{E_{G_n}}.$$

Megjegyzés

Ez csupán a peremeloszlás, pontosítani kell.

Megjegyzés

A mi iskolás példánk nyelvén ez azt jelenti, hogy minél több barátja van valakinek, az új tanuló annál szívesebben barátkozik vele.

Az Additív Fitnessz Esete

Tegyük fel a korábbi példában ismertetett eset mellé, hogy van még valamilyen véletlen tulajdosa minden gyereknek, ami alapján népszerűvé válik. Legyen ez egy F_i független, pozitív, 1 valószínűséggel véges valószínűségi változó. Ekkor az előző oldali képlet az alábbira módosul:

$$\mathbb{P}(v(n+1), v(i) \in E(G)) = \frac{\text{deg}(i) + F_i}{E_{G_n} + S_n},$$

ahol S_n az F_i -k összege.

Élek együttes eloszlása

$Z_n(i)$ - i -edik csúcs foka, F_i -az i -edik csúcs fitnessze.

Az élek konkrét eloszlása:

$$\frac{Z_n(i) + F_i}{m_0 + n - n_0 + S_n}, \quad (1)$$

$$\frac{Z_n(i) + F_i}{m_0 + m(n - n_0) + S_n}, \quad (2)$$

$$\frac{Z_{n,j-1}(i) + F_i}{m_0 + m(n - n_0) + j - 1 + S_n}, \quad (3)$$

Élek együttes eloszlása

$Z_n(i)$ - i -edik csúcs foka, F_i -az i -edik csúcs fitnessze.

Az élek konkrét eloszlása:

$$\frac{Z_n(i) + F_i}{m_0 + n - n_0 + S_n}, \quad (1)$$

$$\frac{Z_n(i) + F_i}{m_0 + m(n - n_0) + S_n}, \quad (2)$$

$$\frac{Z_{n,j-1}(i) + F_i}{m_0 + m(n - n_0) + j - 1 + S_n}, \quad (3)$$

Megjegyzés

Az (1)-esben látottakhoz még fel kell tenni, hogy a $\Delta(Z_n)(i) = Z_{n+1}(i) - Z_n(i)$ változók korrelációja nem pozitív.

Tétel (Lodewijks–Ortgiese, 2020)

Vegyünk egy preferential attachment modellt, amire $\mathbb{E}(F) < \infty$,
és $\theta_m = 1 + \frac{\mathbb{E}(F)}{m}$, és $\mathbb{P}(t > F) = \mu((t, \infty))$.

Vegyünk az alábbi tapasztalati fokszámeloszlásokat:

$$\Gamma_n = \frac{\sum_{i=1}^n Z_n(i) \delta_{F_i}}{n} \quad \Gamma_n^{(k)} = \frac{\sum_{i=1}^n 1_{Z_n(i)=k} \delta_{F_i}}{n} \quad p_n(k) = \Gamma_n^{(k)}([0, \infty])$$

Tétel (Lodewijks–Ortgiese, 2020)

Vegyünk egy preferential attachment modellt, amire $\mathbb{E}(F) < \infty$,
és $\theta_m = 1 + \frac{\mathbb{E}(F)}{m}$, és $\mathbb{P}(t > F) = \mu((t, \infty))$.

Vegyünk az alábbi tapasztalati fokszámeloszlásokat:

$$\Gamma_n = \frac{\sum_{i=1}^n Z_n(i) \delta_{F_i}}{n} \quad \Gamma_n^{(k)} = \frac{\sum_{i=1}^n 1_{Z_n(i)=k} \delta_{F_i}}{n} \quad p_n(k) = \Gamma_n^{(k)}([0, \infty])$$

Ekkor minden k -ra 1 valószínűséggel teljesülnek az alábbi konvergenciák.

$$\Gamma_n \rightarrow \Gamma, \quad \Gamma_n^{(k)} \rightarrow \Gamma^k, \quad p_n(k) \rightarrow p(k),$$

ahol

$$\Gamma(dx) = \frac{x}{\theta_m - 1} \mu(dx) \quad \Gamma^{(k)}(dx) = \frac{\theta_m}{x + \theta_m} \prod_{l=1}^k \frac{(l-1) + x}{l + x + \theta_m} \mu(dx),$$

valamint

$$p(k) = \int_0^{\infty} \frac{\theta_m}{x + \theta_m} \prod_{l=1}^k \frac{l-1+x}{l+x+\theta_m} \mu(dx)$$

A függetlenség szükségessége

Mit lehet mondani, ha a fitnesszek összefüggnek?

A függetlenség szükségessége

Mit lehet mondani, ha a fitnesszek összefüggenek?

Tétel

Legyen $(F_i)_{i \in \mathbb{N}}$ egy erősen stacionárius, nem negatív, ergodikus sorozat. Ekkor az ebből az eloszlásból kapott fitnesssekből generált preferential attachment modell tapasztalati mértékei konvergálni fognak.

A bizonyításról

Az első lépés, hogy alkalmas A_n, B_n, R_n folyamatokkal a tapasztalati fokszámeloszlásokra ez teljesül:

$$\Gamma_{n+1}((f, f']) - \Gamma_n((f, f']) \leq \frac{1}{n+1} (A_n - B_n \Gamma_n((f, f'])) + (R_{n+1} - R_n).$$

Ezután belátjuk, hogy ha az A_n, B_n, R_n sztochasztikus folyamatok konvergálnak, akkor a Γ_n limesze is megkapható.

$\Gamma_n^{(k)}$ hasonlóan majd indukció.

Majd integrálunk, hogy megkapjuk $p(k)$ -t.